

Instrucțiunea 7

privind determinarea Pretului Zilnic de Decontare

in vigoare de la 01.09.2020

1. Identificarea surselor de date:

In vederea calcularii Pretului Zilnic de Decontare se are in vedere utilizarea următoarelor surse de date:

- I. Tranzactii incheiate pe *contracte standard* de tip forward pe platforma de tranzactionare a Pietei de Clearing – platforma electronica dedicata tranzactiilor cu metoda de post tranzactionare doar prin Contraparte Centrala cu procedura specifica¹.
- II. Tranzactii incheiate pe *contracte standard* de tip forward pe platforma de tranzactionare a Pietei Principale – platforma electronica dedicata tranzactiilor cu multiple modalitati de post tranzactionare cu procedura specifica².
- III. Tranzactii pe hub-uri externe de referinta pe contracte futures cu livrare, in principal CEGH (Austria) si TTF (Olanda).
- IV. Tranzactii pe alte platforme la nivel national cu contracte forward cu livrare pe teritoriul Romaniei.

In vederea calculatiilor principalele surse de date utilizate vor fi cele mentionate la punctele I si II de mai sus in mod cumulativ. In situatii exceptionale in cazul in care:

- nu exista date din tranzactii sau
- sunt insuficiente datele din tranzactii sau
- pentru validarea suplimentara a calculatiilor pentru preturi ipotetice

se vor utiliza sursele III si IV pentru stabilirea Pretului Zilnic de Decontare³.

¹ Procedura de tranzacționare Pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de societatea bursa română de mărfuri (ROMANIAN COMMODITIES EXCHANGE) S.A., în condițiile utilizării unei case de CLEARING/ CONTRAPARTE CENTRALĂ

² „Procedura de organizare si functionare a pietei produselor standardizate pe termen mediu si lung administrata de societate Bursa Română de Mărfuri (Romanian Commodities Exchange) S.A ”

³ Preturile Ipotetice sunt preturi calculate de BRM in mod specific in situatia cascadarii unor Contracte in Contracte mai mici

2. Principii generale de aplicare

2.1 Din punct de vedere al identificării situațiilor în care se impune existența unui Pret Zilnic de Decontare se aplică următoarele principii:

- i. Fiecare Contract va avea obligatoriu Pret Zilnic de Decontare dacă a fost înregistrată minim 1 (una) tranzacție pe acel Contract sau provine dintr-un Contract cascadat, pe care a existat minim o Poziție de repartizat.
- ii. Contractele fără tranzacții sau pe care nu există nici o Poziție de preluat dintr-un Contract cascadat nu vor avea Pret Zilnic de Decontare calculat.

2.2 Din punct de vedere al identificării unui Contract în legătură cu sursele de date se aplică următoarele principii:

- i. Pretul Zilnic de Decontare al unui Contract are ca sursă de date **preturi din tranzacții pe Contracte identice ca perioada de livrare**. În acest sens, în scopul exemplificării:
 - Un Contract pe perioada de livrare luna Decembrie 2020 va avea ca sursă de pret doar tranzacții cu perioada de livrare identică - *luna Decembrie 2020*; un Contract cu perioada de livrare Trimestrul I/2021 va avea ca sursă de pret doar tranzacții cu perioada de livrare identică – *Trimestrul I*; *În acest caz sursele de pret sunt din tranzacții pe BRM (surse de date I și II)*
 - Un Contract pe perioada de livrare Trimestrul IV, 2021 poate avea ca sursă de pret (*sursă de date III*) pretul contractului futures *plus o marjă fixă determinabilă la momentul respectiv* cu perioada de livrare identică de pe bursa CEGH (VTP Austria)
- ii. Pretul Zilnic de Decontare *ipotetic* al unui Contract are ca sursă de date **preturi din tranzacții pe Contracte ce includ cel puțin întreaga perioadă de livrare a Contractului respectiv** (*pentru sursele de date I și II*) și preturi din tranzacții cu perioada de livrare identică (*pentru sursele de date III și IV*). În acest sens, în scopul exemplificării:
 - Un Contract pe perioada de livrare luna Decembrie 2021 va avea ca sursă de pret tranzacții cu Contracte: *Anual (perioada de livrare Ian-Dec 2021)*, *Semestrial (perioada de livrare Iul-Dec 2021)*, *Sezonier (perioada de livrare Oct 2021-Mar 2022)*, *și Trimestrial (Oct-Dec 2021)*, după caz, sau
 - Un Contract pe perioada de livrare Trimestrul IV, 2021 poate avea ca sursă de pret pretul contractului futures pe Trimestrul IV 2021 listat de pe bursa ICE (TTF Olanda) *plus o marjă fixă determinabilă la momentul respectiv*..

2.3 Pret Zilnic Decontare Ipotetic – definiție concept:

Pretul ipotetic este Pretul Zilnic de Decontare calculat de către BRM pentru Contracte cu perioade de livrare lunară sau trimestrială, strict în situația în care un anumit Contract cu perioada de livrare de minim un trimestru, ajunge la scadență, respectiv intra în perioada

de livrare si pe Contractul respectiv a existat cel putin 1 (una) pozitie deschisa, respectiv o tranzactie. Pentru exemplificare:

Presupunem ca pe un **Contract cu perioada de livrare anul 2021 exista o tranzactie/pozitie**; ca urmare a procesului de cascadare pozitia detinuta de un MC se va cascada pe 6 Contracte mai mici, dar cumulativ egale astfel: 3 contracte lunare si 3 trimestriale (*Ianuarie, Februarie si Martie, respectiv trimestrul II, III si IV din 2021*). In situatia in care pe Contractele respective (*Ianuarie, Februarie si Martie, respectiv trimestrul II, III si IV din 2021*) **nu exista nicio tranzactie**, atunci, in scopul gestiunii Marjei de Variatie pentru pozitiile redistribuite pe Contracte respective (*Ianuarie, Februarie si Martie, respectiv trimestrul II, III si IV din 2021*) se impune stabilirea de catre BRM a unui Pret Zilnic de Decontare – acesta fiind Pretul Zilnic de Decontare denumit in continuare si *Ipotetic*.

3. Algoritmi de calcul Pret Zilnic de Decontare si prioritatea acestora

3.1 Pretul Zilnic de Decontare

3.1.1 Algoritm principal Pret Zilnic de Decontare

Algoritmul foloseste ca sursa de date ***TOATE tranzactiile incheiate pe platformele BRM pe piata produselor STANDARD pe termen mediu si lung (sursele I si II cumulativ)***.

Algoritmul aplicat zilnic pentru un Contract este:

- (i) **Pret Zilnic Decontare = Pret Mediu Ponderat** al tuturor tranzactiilor incheiate in Ziua curenta pe Contractul respectiv;

In cazul in care in ziua curenta nu s-a incheiat nicio tranzactie, atunci:

- (ii) **Pret Zilnic Decontare = Pret Mediu Ponderat** al tuturor tranzactiilor incheiate din ultimele 5 Zile anterioare pe Contractul respectiv;

In cazul in care in ultimele 5 Zile anterioare nu s-a incheiat nicio tranzactie, atunci:

- (iii) **Pret Zilnic Decontare = Pret Mediu Ponderat** al tuturor tranzactiilor incheiate din ultimele 20 Zile anterioare pe Contractul respectiv;

In cazul in care in ultimele 20 Zile anterioare nu s-a incheiat nici o tranzactie, atunci:

- (iv) **Pret Zilnic Decontare = Pret Mediu Ponderat** al tuturor tranzactiilor incheiate din ultimele 40 Zile anterioare pe Contractul respectiv;

In cazul in care in ultimele 40 Zile anterioare nu s-a incheiat nici o tranzactie, atunci:

- (v) **Secventa se repeta in mod identic pana la identificarea unor tranzactii in istoricul de tranzactionare, adaugand suplimentar cate 20 de Zile la perioada totala de calcul.**

Nota: Ziua = Zi lucratoare

3.1.2 Algoritm de control/exceptional la Pretul Zilnic de Decontare

Se aplica in mod implicit in cazul in care Pretul Zilnic de Decontare are o variatie de peste 10% (“+” sau “-”) fata de Pretul Zilnic de Decontare din Ziua anterioara sau in situatii exceptionale in care se impune daca exista suspiciuni de manipulare a Pretului Zilnic de Decontare.

In ambele situatii Pretul Zilnic de Decontare calculat de BRM se va incadra in +/- 10% fata de Pretul Zilnic de Decontare din Ziua anterioara. Conform Articolului 19 din Regulament MC vor fi informati in Ziua aplicarii privind modalitatea de calcul efectuata de BRM.

Ca principiu de baza se va proceda la preluarea pretului unui produs cu perioada de livrare identica de pe CEGH sau ICE si se introduce, dupa caz, o diferenta de pret pe baza analizei preturilor din tranzactii existente pe pietele BRM si pe pretul tranzactiilor pe pietele externe de referinta.

3.2 Pretul Zilnic de Decontare ipotetic

3.2.1 Algoritm Pret Zilnic de Decontare ipotetic

NOTA: Acest algoritm se aplica Contractelor cu perioada de livrare Luna si Trimestru in situatia in care pe nu exista tranzactii efectiv realizate pe aceste Contracte, dar ca urmare a procesului de cascadare sunt de repartizat Pozitii din tranzactii anterioare pe aceste Contracte.

Algoritmul stabileste Pretul Zilnic de Decontare ipotetic. Algoritmul foloseste ca sursa de date ***TOATE tranzactiile incheiate pe platformele BRM pe piata produselor STANDARD pe termen mediu si lung (sursele I si II cumulat).***

Algoritmul aplicat zilnic pentru un Contract este:

Pas 1: Se urmareste calcularea ipotetica a Pretului Zilnic de Decontare Ipotetic pentru un Contract cu perioada de livrare de tip Luna;

Pas 2: Se identifica toate tranzactiile relevante; in acest sens algoritmul cauta in baza de date toate tranzactiile (*considerate relevante*) cu perioade standard (*AN CALENDARISTIC si AN*

GAZIER, SEMESTRU, SEZON GAZIER, TRIMESTRU si LUNA) ce includ perioada de livrare aferenta Contractului de la pasul 1.

Pas 3: Repartizare cantitati; algoritmul repartizeaza MWh din tranzactiile relevante pe Contractul urmarit la Pasul 1 din cadrul tranzactiei relevante.

Pas 4: Ajustare preturi; algoritmul ajusteaza pretul tranzactiilor relevanta pe baza de coeficienti, astfel:

-Anii Calendaristici si Gazieri se ajusteaza cu **coeficient de baza la nivel de luna;**

-Semestre/Sezoanele Trimestrul prin inmultirea pretului tranzactiei relevante cu un **coeficient derivat din coeficientul de baza**

-Lunile pastreaza pretul tranzactiei relevante nefiind necesara ajustarea, perioada de livrare fiind identica cu perioada de livrare a lunii urmarite aferente Contractului de la Pasul 1.

Pas 5: Calcul pret mediu ponderat la nivel de luna si trimestru:

- In cazul pretului unei luni se calculeaza **medie ponderata** a tuturor tranzactiilor relevante identificate (*la Pasul 1*), luand in calcul cantitatea totala aferenta lunii (Pasul 2) si la Pretul ajustat prin coeficienti (Pasul 3)
- Pretul pentru un trimestru se obtine prin aplicarea unei **medii aritmetice pe lunile componente incluse in trimestru.**

Coeficienti de ajustare (Ci)

Coeficientii de baza (Ci) aplicati pentru calcularea preturilor ajustate a tranzactiilor relevante pe perioade anuale (An Calendaristic si An Gazier).

Principiul utilizat este de distribuire a unui pret constant pe o perioada de livrare lunga (AN) in serii de preturi diferite la nivel de luna, dar cumulativ egale, pe baza unei curbe de pret estimative (*preturi estimate mai mari in sezonul rece si mai mici in sezonul cald*).

Suma de control a indicilor lunari este egal cu 12.

Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
1.2	1.2	1.15	1	0.85	0.8	0.8	0.8	1	0.85	1.15	1.2

Coeficientii derivati: sunt coeficienti derivati din coeficientii de baza cu rol unic de a asigura ajustarea intr-un cadru uniform a preturilor din tranzactiile relevante de tip trimestrial, semestrial sau sezonier,

Formula de calcul este:

$Ci_{ajustat} = Ci / (\text{Medie aritmetica a } Ci \text{ din perioadei de livrare a tranzactiei relevante})$

Exemplu pentru Ci ajustat pentru luna Martie ca urmare a repartizarii unei tranzactii relevante cu perioada de livrare Trimestrul 1:

$Ci_{ajustat \text{ Martie}} = 1.15 / (1.2 + 1.2 + 1.15) / 3 = 0.97183.$

3.2.2 Algoritm de control/exceptional la Pretul Zilnic de Decontare ipotetic

In cazul in care Pretul Zilnic de Decontare ipotetic este contestat de participanti sau considerat de BRM in discordanta cu evolutia preturilor pe produse asemanatoare ca perioada de livrare similare pe produse externe, BRM poate aplica un algoritm similar de stabilire a Pretului Zilnic de Decontare cu cel precizat la punctul 3.1.2.

Prezenta Instructiune se poate modifica doar in conditiile publicarii in prealabil pe website si comunicarii pe email catre MC!